

SABANILLA
L.dz.141/44

Wpływ dn. 15.7.1944
L. dz. 670/44
Przydział.....

Dnia 3. Lipca 1944.r.

R A P O R T

ORGANIZACYJNY

NR. 22.

(Z A C Z E R W I E C 1944.r.)

I. Kierownictwo Placówki i personel stały.

1. PEDRO - Kierownik Placówki. Personalja znane.

2. JANKOWSKI - Oficer wywiadowczy. Personalja znane. Opracowywał i przygotowywał raporty KW. Prowadził kasę i księgowość. Utrzymywał kontakty z informatorami. Ekspedjował pocztę przez Tomaszewskich. Przygotowywał materiały dla Stanisławskich. Pracownik wartościowy.

3. PEGAR - Pracownik placówki. Personalja znane. Opracowywał raporty KW, współpracował w prowadzeniu rachunków. Prowadził przegląd prasy. Cenzurował listy ochotników. Prowadził kartotekę KW. Pracownik wartościowy.

II. Sieć organizacyjna oraz informatorzy.

A) Rio de Janeiro.

a. Agenci.

4. MAKOWSKI - Nr.ew. 5185. - Personalja znane.
W okresie sprawozdawczym dostarczał drobne wiadomości z terenu "czarnej giełdy" oraz ze środowisk żydów polskich.
5. BERGER - Nr.ew. 5186. - Personalja znane. | Dostarczyli wiadomości hotelowych. Kontakty sporadyczne.
6. BENEDICT - Nr.ew. 5187. - Personalja znane. |
7. SZLEM - Nr.ew. 5301. - Personalja znane.
Dostarczał wiadomości wewnętrzno-politycznych oraz z kół gospodarczych.
8. TERESA - Nr.ew. 5306. - Personalja znane.
Powróciła z urlopu i odnowiła kontakt. Zakres jej wiadomości przesunął się, gdyż ustąpiła ze swego stanowiska na cenzurze poczty. Obecnie dostarcza wiadomości via naczelnik wydziału listów rekomendowanych, za którego wyszła zamaz.

Proszę o skreślenie z listy agentów Numeru ewidencyjnego 5189. ARNOLDA. Wobec przyjazdu p.płk.dyplm.KARY agent ARNOLD stał się bezużyteczny.

Również wykreślam WETERANA (bez numeru) na życzenie p.płk.Kary.

b. Informatorzy.

9. BOLESŁAW - Nr.ew. 5188. - Personalja znane.
W okresie sprawozdawczym utrzymywał kontakt bardzo ożywiony. Dostarczył wielu wiadomości wojskowych i politycznych, szczególnie z terenu Ministerstwa Lotnictwa i Sztabu Lotnictwa. Wykonywał zadania zleczone i wywiady, przeprowadzał rozmowy i t.p.
Informator ideowy i wartościowy.
10. SYK - Nr.ew. 5307. - Personalja znane.
Podtrzymywał kontakt sporadycznie. Dostarczył kilku wiadomości sytuacyjnych. Wykonał jedno zadanie zleczone.

B) São Paulo.

a. Agenci.

11. MARTINS - Nr.ew. 5303. - Personalja znane. W dalszym ciągu, pomimo zawieszenia jego sprawy, wykazuje pełną dobrą wolę. W okresie sprawozdawczym nadesłał wartościowe materiały 3 krotnie.
12. ZAGŁOBA - Nr.ew. 5309. - Personalja znane. W miesiącu czerwcu przyjechał na 2 tygodnie do Rio de Janeiro. Udzielił szeregu wartościowych informacji i otrzymał szczegółowe instrukcje działania. Bardzo chętny. Może w przyszłości wyrobić się na bardzo wartościowego informatora.

b. Informatorzy

13. MOLIER - Nr.ew. 5305. - Personalja znane. Wykorzystywany przez MARTINSA.
14. ŁOZIŃSKI - Nr.ew. (bez numeru) - Personalja znane. W okresie sprawozdawczym bawił przez parę dni w Rio de Janeiro, dostarczając szeregu interesujących wiadomości z terenu stanu Espirito Santo. (Wiadomości gospodarczo-polityczne, stosunków z Amerykanami i t.p.)

c) Curitiba i stan Paraná.

a. Agenci.

15. LWOWSKI - Nr.ew. 5198. - Personalja znane. W okresie sprawozdawczym nadesłał materiały 2-krotnie. Wiadomości, dostarczone, były bardziej wartościowe niż w poprzednich miesiącach, jednakże nie na tyle, aby zmieniło to decyzję ostrożnego rozstania się z LWOWSKIM. W ostatnich dniach czerwca nadeszła decyzja z MSZ w sprawie zatrudnienia LWOWSKIEGO w Konsulacie w Kurytybie. Wykonanie tej decyzji zostało jednak zawieszane przez posła R.P. aż do przyznania poselstwu odpowiednich kredytów na ten cel, co ma nastąpić niezadługo. Do tego też czasu wstrzymuję się z zerwaniem z LWOWSKIM i staram się wykorzystać go w miarę możliwości po dawnemu.

16. KLON - Nr.ew. 5308.- Personalja znane.
W okresie sprawozdawczym był na swój koszt przez kilka dni w Rio de Janeiro. Otrzymał szczegółowe instrukcje kierunkowe.
Dostarcza nadal dużo wartościowego materiału KW, oraz wewnętrzno-politycznego. Pracownik wartościowy.

b. Informatorzy.

17. FELIX - (bez numeru) - Personalja znane.
Utrzymuje sporadyczny kontakt. Służy jako pośrednik pocztowy dla KLONA i KUBIKOWEJ.
18. KUBIKOWA - (bez numeru) - Personalja znane.
Podtrzymywała kontakt listowy (1 list). Jest pośrednikiem w przekazywaniu poczty i pieniędzy dla KLONA.

III. Sieć towarzyska oraz informatorzy nieświadomi.

(Rio de Janeiro)

19. GADUŁA - Personalja znane.
W okresie sprawozdawczym widziałem się z gadułą 7 razy. Dowiadywałem się od GADUŁY o nastrojach świata urzędniczego dystryktu federalnego, wojska i policji, oraz o wydarzeniach (nastrojach) politycznych. Uzyskałem dzięki GADULE 2-krotnie dostęp do portu Rio de Janeiro.
20. LADY - Personalja znane.
W okresie sprawozdawczym miałem z LADY 3 spotkania. (Powróciła z Buenos Ayres) Udzieliła szereg interesujących wiadomości politycznych.
Kontakt z Lady jest ostatnio słabszy wobec jej kilkakrotnych wyjazdów z Rio de Janeiro, które są również przewidywane w lipcu b.r.
Wiadomości i charakterystyki LADY ciekawe i wyczerpujące.
21. DZIUNIA.- Personalja znane.
W okresie sprawozdawczym uzyskałem od DZIUNI szereg wiadomości z Ministerstwa Poczty i Telegrafu, ze świata urzędniczego, jak również szereg wiadomości sytuac.

IV. Nawiązanie w okresie sprawozdawczym nowych kontaktów.

V. Opanowanie terenu i ogólne wyniki pracy.

W okresie sprawozdawczym zameldowałem się, na skutek rozkazu kierownika "Estezet", (L.dz 527/44 z dnia 29.maja b.r.) nowemu attaché wojskowemu p.pułk.dyplm.KARZE i w myśl punktów nr.2 i 3 tego rozkazu zaznajomiłem go z całością prac placówki, jak również oddałem wszelkie posiadane kopje raportów, meldunków i t.p.do wglądu.

Również, w myśl otrzymanych instrukcji, nastawiłem sieć w kierunku zadań, otrzymanych od płk.dyplm.KARY. Zrobiłem to częściowo listownie (MARTINS, LWOWSKI) częściowo ust. dzięki temu, że tak KLON, jak i ZAGŁOBA bawili przez parę dni w Rio de Janeiro.

KLON w dalszym ciągu dostarcza wiadomości wartościowe i wykazuje daleko posuniętą dobrą wolę wraz z dużymi możliwościami na terenie Parany. MARTINS i LWOWSKI, pomimo swych przejściowych sytuacji, dostarczali materiały wartościowsze niż poprzednio.

Jak i poprzednio najlepszymi informatorami byli BOLESŁAW, SYK, GADULA.

VI. Trudności i prośby.

1. Ponawiam swoją prośbę o umożliwienie mi kontaktu bezpośredniego z TOMASZEWSKIMI. Pomimo, że JANKOWSKI utrzymuje kontakt stały i poprawny, jednak w razie jego choroby lub dłuższego wyjazdu (urlopu) tak komunikacja pocztowa, jak i współpraca (raport JANKOWSKIEGO z dnia 20 czerwca r.b. L.dz. 129/44) mogą uleże przerwie.

2. Proszę o zezwolenie na urlop 14 dniowy dla JANKOWSKIEGO oraz dla mnie, z pozostawieniem wyboru czasu tych urlopów do mojej decyzji ze względu na warunki lokalne, zezwalające lub chwilowo uniemożliwiające wyjazd.

VII. Sprawy budżetowe.

1. Według oficjalnych danych od roku 1939. wzrost kosztów utrzymania jest 153% (Ogłoszone oficjalnie). Według obliczeń poselstwa ~~_____~~ w Rio de Janeiro jednak wzrost ten jest w rzeczywistości większy: 316% (trzysta szesnaście procent, uwzględniając w tem i wzrost cen ubrań i t.p.) według cen realnych (nie-urzędowych).

Wydatki domowe wzrosły 3 a nawet 4 krotnie w ciągu ostatniego roku.

Jak już meldowałem, Poselstwo R.P. podniosło swoim pracownikom w okresie od czerwca 1943.r. do czerwca 1944.r. dwukrotnie. Wszyscy urzędnicy państwowi i prywatni w Brazylii dostali w tym okresie czasu podwyżki i t.p., i t.p.

Wobec tego gaza PEGARA, wypłacana z budżetu Placówki, stała się całkowicie niewystarczająca, a w proporcji do pracy PEGARA i użyteczności jego nie odpowiadała w żadnej mierze wartości tej pracy. (Maszynistka n.p. funduszu rekrutacyjnego pobiera 1700 cruzeiro, to samo siły pomocnicze Poselstwa i t.p., gdy PEGAR, opracowując samodzielnie niektóre raporty, prowadząc systematyczny przegląd prasy, prowadząc kartotekę KW i t.p., i t.p. pobierał 1920 cruzeiro)

Ponieważ gaza ta mieści się w ramach budżetu Placówki melduję, że podniosłem uposażenie PEGARA z dniem 1. lipca 1944.r. na 2.880 cruzeiro (dwa tysiące osiemset osiemdziesiąt cruzeiro) co odpowiada + - 150 dolarom U.S.A. i proszę o zatwierdzenie tej podwyżki.

Jednocześnie melduję, że podwyżka ta nie przekracza budżetu określonego na ten cel w "Instrukcji Organizacji i Pracy Placówki Wywiadowczej "Sabanilla" (L.dz.660/43) punkt VIII.-Budżet Placówki na str.4. rozdział "Tabela uposażenia" ("referent - tłumacz, piszący na maszynie do 180.dol. miesięcznie")

2. Wobec tego, że również płaca JANKOWSKIEGO (utrzymującego rodzinę, złożoną z 3 osób) spadła poniżej granic kosztów utrzymania pracownika-cudzoziemca tego skromnego poziomu jaki musi być utrzymany dla zachowania pozorów w pracy przez niego wykonywanej, proszę Pana Majora posłusznie, do czasu załatwienia tej sprawy przez Naczelną Dyрекcję, o przyznaniu JANKOWSKIEMU dodatku w wysokości na mniej 50 dolarów miesięcznie.

3. Pan pułk.KARA, pozostawiając tablicę Attaché Wojskowego R.P. na drzwiach wejściowych lokalu, który był dotąd wspólnie wynajmowany przez nas i Attaché Wojskowego, wyprowadził się do innego lokalu z tem, że częściowo będzie urzędował również i u nas. W ten sposób całość czynszu Placówka będzie zmuszona pokrywać z dniem 1. sierpnia 1944.r. co zwiększy nasze wydatki na cele administracyjne. Ile to wyniesie dokładnie nie możemy określić ~~jeszcze~~ gdyż będzie to zależało od: a. ustalenia jak będzie wyglądała sprawa koniecznego woźnego, b: kosztów oświetlenia i utrzymania lokalu, c. nowego kontraktu z właścicielem lokalu, który to kontrakt kończy się w dniu 13 lipca b.r.

Sumarycznie koszt powiększą się (z dotychczasowych 600 cruzeiro na około 1000 (tysiąc) cruzeiro miesięcznie..

Jednocześnie melduję, że lokal nadal będzie się nazywał lokalem Attaché Wojskowego, a w nowym miejscu urzędowania pułk. KARY, jak również w lokalach Poselstwa miejsca dla nas nie ma.

VIII. Zamierzenia na przyszłość.

Głównym wysiłkiem moim w najbliższym czasie będzie ściślejsze nastawianie sieci w kierunku nowych instrukcji i dyrektyw, otrzymanych po przyjeździe płk.K. Również pragnę przestawić agentów i informatorów na nowe zadania, a gdyby temu zadaniu nie odpowiadali, zmienić ośrodki i źródła informacyjne.

Ze względu na bliskie sąsiedztwo z Uruguajem, który szybko staje się centrum działania komunistyczno-sowieckiego na całą Amerykę Południową, ze względu na bliskość granicy, ze względu na wzrastające znaczenie kolonii polskiej w Rio Grande do Sul, ze względu na niejasną pozycję tamtejszego konsula R.P., w świetle nowych zadań, proszę Pana Majora o zrewidowanie swojego poprzedniego stanowiska i o zezwolenie na wyjazd do Porto Alegre w celu rozszerzenia sieci placówki i na ten niesłychanie ważny teren.

Budżetowo obsłużenie terenu Porto Alegre wydaje mi się teraz możliwe z chwilą zlikwidowania podwójnej sieci w Kurytybie (LWOWSKI), co mam nadzieję będzie możliwe do zrobienia w tym lub przyszłym miesiącu.

IX. Współpraca z TOMASZEWSKIMI.

Szczegóły dotyczące współpracy z Tomaszewskimi podałem w raporcie z dnia 20 czerwca b.r.L.dz.129/44. Przesyłka korespondencji za pośrednictwem Tomaszewskich odbywa się bez przeszkód.

X. Współpraca ze STANISŁAWSKIMI.

Współpraca ze Stanisławskimi nadal bardzo intensywna i wzajemna. Szczegóły podałem również w raporcie z dnia 20 czerwca b.r.L.dz.126/44.

W dniu 1. lipca b.r. STANISŁAW zapowiedział mi, że w najbliższym czasie przewiduje otwarcie swojej regularnej poczty pomiędzy Porto Alegre, Florianopolis, Kurytybą i São Paulo, z której i my będziemy mogli korzystać. Rozwiąże to ważny nasz problem komunikacyjny, gdyż "dyplomatyczna" poczta jest bardzo niepewna, a okazje, zwłaszcza z Rio Grande do Sul, bardzo rzadkie, a najważniejsze sprawy niestety musiały być przekazywane tylko za pomocą okazji.

XI. Różne.

